

[Christophersen.]

realiteten lægges over på køberne, når vi har et sælgers marked, og det betyder igen, at en del af afgiften eller vel næsten hele afgiften i realiteten finansieres over pantebrevs-markedet. Dette har igen den virkning, at køberne altså får nogle højere boligudgifter, og de får først og fremmest nogle finansielle problemer, når de skal skifte bolig, og dermed kommer afgiften altså til at virke stærkt hæmmende på flytning, og hvis der er noget, vi ikke har brug for i et moderne samfund, så er det, at folk i urimelig grad bindes til den bopæl, de har.

Så siger man fra socialdemokratiets side, at når man fjerner denne afgift, vil det jo få nogle uheldige statsfinansielle virkninger, men jeg tror, at de fleste vil være enige om, at som et finanspolitisk middel, og det er jo det, ministeren, sådan opfatter jeg det, siger til med sine bemærkninger til lovforslaget, som et middel til at stramme, er denne afgift ikke særlig meget værd. Netop den omstændighed, at størstedelen af afgiftsprovenuet hentes ikke fra forbruget, men over kapitalmarkedet, gør jo, at afgiftens forbrugsbegrænsende virkninger er meget beskudne. De vurderinger, der har været fremme også i det økonomiske råds formandskabs beretninger og vurderinger af forskellige afgiftsformers virkninger på den økonomiske politik, viser jo også, at netop denne form for afgifter er noget af det mest virkningsløse, man har. Det er jo også det, der har været argumentationen for, at både venstre, det radikale venstre og det konservative folkeparti i forrige samling var enige om, at man kunne fjerne afgiften, uden at det havde nogen indflydelse af væsentligt omfang på den økonomiske politik.

Så kommer vi selvfølgelig til spørgsmålet om, hvordan man hindrer, at en afskaffelse af afgiften blot fører til, at sælgerne nu lige så stille indkasserer teltelsen. Det problem erkender jeg har en vis betydning, for det er klart, at hvis det er sådan, at det er køberne, der hidtil har måttet bære afgiften, så ville det jo også være rimeligt, at køberne fik fordelten af afgiftens afvikling.

Så længe der er tale om et sælgers marked, er det klart, at det er lidt vanskeligt at sikre sig, at det virkelige er køberne, der får fordelten. Det er lige så klart, at hvis man skal forsøge at tilrettelægge en fornuftig af-

vikling af afgiften, kunne der være idé i at benytte denne afviklingsperiode til ligesom at skabe en bedre balance mellem købere og sælgere, med andre ord at komme væk fra det udprægede sælgers marked og over til noget, der i højere grad lignede købers marked. Derfor kunne man måske godt som argumentation for datoen den 1. oktober hævde, at netop den omstændighed, at man ved at udskyde afviklingen ligesom skaber en forventning på ejendomsmarkedet om, at når afgiften forsvinder, da vil der indtræffe en nedadgående regulering af priserne. Netop derved kunne man måske opnå den fornuftige effekt, at afgiftens bortfald også blev til fordel for køberne. Jeg tror i hvert fald, det ville være en argumentation, som kunne tale til fordel for den 1. oktober 1974.

Man kan drøfte, om det er den rigtige dato, og der har da naturligvis også i regeringspartiet været overvejelser om, om man skulle finde en anden dato, men det er i og for sig ikke det, der er det væsentlige. Det væsentlige er, om man ved at tilrettelægge en fornuftig afvikling kunne opnå den effekt, som jeg her taler om, at skabe en forventning hos køberne om, at man, når afgiften forsvinder, ved at vente lidt kunne opnå at få gavn af, at afgiften forsvinder. For en sådan forventning, hvis den blev etableret, ville jo rent faktisk også — det ved vi, sådan er psykologien nemlig i den slags ting — føre til, at sælgerne var nødt til at tage hensyn hertil, når de skulle fastsætte deres pris.

Hr. Svend Jakobsen siger, at socialdemokratiet ikke vil afvise en drøftelse af forslaget, men at det i så fald må ske i sammenhæng med, at man drøfter andre muligheder for at inddrage spekulationsgevinster. Nu ved jeg ikke, hvad hr. Svend Jakobsen siger til. Det får vi måske også først at vide i det folketingsudvalg, der skal behandle sagen. I så fald vil vi godt vente med tålmodighed. Det er klart, at hvis socialdemokratiets tanker i denne retning ikke på nuværende tidspunkt er klart formuleret, skal jeg ikke bede om at få dem præciseret ved denne lejlighed, men det vil vi da se på, det er klart. Hvis socialdemokratiet vil fremkomme med et forslag, som er præcist, som er konkret, og som drejer sig om spekulationsgevinster, ja, så vil venstre selvfølgelig også drøfte det, men det må naturligvis for-